Hilversum Mediastad

VOORSTEL

zaaknummer:	309352
afdelingsnaam:	BU/Projecten
steller:	mevr. I. Tibosch
onderwerp:	Projectovereenkomst t.b.v. de realisatie van HOV in 't Gooi, deelprojecten 5, 6 en 7

Inleiding

De Provincie Noord-Holland en de gemeenten Hilversum, Huizen, Eemnes en Laren willen gezamenlijk een Hoogwaardig Openbaar Vervoer (HOV) verbinding realiseren tussen Huizen en Hilversum, die de bereikbaarheid van de regio het Gooi verbetert en onderdeel wordt van het R-net voor de Metropoolregio Amsterdam.
Deze partijen hebben op 17 januari 2014 de “samenwerkingsovereenkomst HOV in ’t Gooi” getekend, voorafgegaan door besluitvorming in Provinciale Staten en de gemeenteraden over het voorkeurstracé en de financiering van het project. In Hilversum stemde de raad op 16 oktober 2013 in met het raadsvoorstel “HOV in ’t Gooi: variantenkeuze & bestuurlijke overeenkomst”.
In artikel 4.2 lid 4 van de samenwerkingsovereenkomst is opgenomen dat de provincie zorg draagt voor de uitwerking, contractering en realisatie van de deelprojecten in Hilversum en dat de provincie, gemeente en ProRail daarvoor een aparte realisatieovereenkomst (cq. projectovereenkomst) sluiten.
De “Projectovereenkomst t.b.v. de realisatie van HOV in ’t Gooi (deelprojecten 5,6 en 7)” ligt nu voor ter besluitvorming. De deelprojecten 5, 6 en 7 omvatten het HOV-project tussen station Hilversum en de aansluiting op de rijksweg A27.

Voorstel

Het college adviseren met betrekking tot het voorgenomen besluit om in stemmen met de “Projectovereenkomst HOV in ’t Gooi (deelprojecten 5, 6 en 7)”.

Doel

De projectovereenkomst beschrijft de afspraken tussen provincie Noord-Holland, ProRail en gemeente Hilversum aangaande de voorbereiding, realisatie en instandhouding van het werk, zijnde de deelprojecten 5,6 en 7 van het HOV-project.

De samenwerking met ProRail is noodzakelijk omdat het HOV-tracé direct langs de hoofdspoorweg loopt en deze op enkele plaatsen kruist. Voor de gemeente zijn de belangrijkste onderwerpen in de overeenkomst: de betrokkenheid en werkafspraken, de rol van de gemeente in de aanbesteding en het beschikbaar stellen van gronden en tenslotte het in eigendom en beheer nemen van onderdelen van het werk.

De projectovereenkomst gaat achtereenvolgens in op: partijen & overwegingen, 1) begrippenlijst, 2) juridische verhouding en samenwerking, 3) uit te voeren werkzaamheden, 4) eigendom, beheer en instandhouding werk, 5) kostenverdeling, 6) oplevering en overdracht, 7) aansprakelijkheid en schade en 8) algemene bepalingen.

De projectovereenkomst is binnen de gemeente inhoudelijk en juridisch getoetst. De Stuurgroep HOV in 't Gooi heeft op 23 maart 2016 kennis genomen van de inhoud van de projectovereenkomst en deze vrijgegeven voor besluitvorming binnen provincie Noord-Holland, ProRail en gemeente Hilversum.

Argumenten

1.1 *De projectovereenkomst borgt de voortgang van het project HOV in 't Gooi.*
De projectovereenkomst is een nadere uitwerking van de afspraken die zijn vastgelegd in de samenwerkingsovereenkomst tussen de betrokken gemeenten en de provincie. Bij eventuele strijdigheden tussen beide, is de samenwerkingsovereenkomst leidend. De projectovereenkomst markeert het einde van de planvormingsfase en de start van de fase waarin contracten worden voorbereid, aanbesteed en uitgevoerd. Het project komt in een onomkeerbaar stadium, zowel voor Hilversum als voor de Provincie. De definitieve tracékeuze in Huizen en Blaricum komt in de komende maanden, maar staat feitelijk los van de deelprojecten in Hilversum. Hier starten de werkzaamheden eerder omdat bouwtijd in Hilversum ca. 4 jaar is en in andere gemeenten "slechts" ca. 2 jaar. Voor alle inwoners wordt duidelijk én concreet zichtbaar dat gewerkt wordt aan toekomstbestendig openbaar vervoer in 't Gooi. Het project betekent wel dat er enkele zware jaren voor de boeg zijn vanwege de aanleg van de tunnel onder het spoor bij de Oosterengweg en de (tijdelijke) bijbehorende verkeersproblemen.

1.2 *De gemeente is direct betrokken, maar heeft beperkte taken en verantwoordelijkheden.*
Het merendeel van de afspraken in de projectovereenkomst heeft betrekking op de provincie en ProRail. ProRail vervult een belangrijke rol voor een groot deel van de werkzaamheden. In twee contracten worden het merendeel van de busbaan, alle spoorkruisingen en alle aanpassingen aan het spoor door ProRail aanbesteed. ProRail voert regie op de voorbereiding, aanbesteding en uitvoering van deze onderdelen van het project. De overige onderdelen van het project (het verleggen van kabels en leidingen derden, het inrichten van de bushaltes en de verlegging van de Weg over Anna's Hoeve) wordt onder regie van de provincie voorbereid en uitgevoerd. Daarnaast voert de provincie regie op de conditionerende werkzaamheden, het omgevingsmanagement en de communicatie en is de provincie verantwoordelijk voor de overall projectbeheersing. De gemeente is bij deze overeenkomst betrokken vanuit haar rol als grondeigenaar, wegbeheerder en toekomstig eigenaar en beheerder van delen van het werk. De rechten en plichten die dit geeft, zijn opgenomen in de overeenkomst. De gemeente zal zich richten op de aspecten die voor haar en de inwoners van belang zijn; denk o.a. aan het zoveel mogelijk borgen van de bereikbaarheid van Hilversum tijdens de bouwwerkzaamheden en het beperken van de overlast voor bewoners en bedrijven in de directe nabijheid van de werkzaamheden. De gemeente is daarom betrokken in de diverse overlegstructuren voor de voorbereiding en realisatie van het werk.

1.3 *De gemeente is in deze overeenkomst geen opdrachtgever, maar heeft wel een stem in het opstellen en vaststellen van het aanbestedingsdossier.*
ProRail zal namens de provincie het werk aanbesteden. De gemeente neemt deel aan het aanbestedingsteam en dient het aanbestedingsdossier goed te keuren voordat de markt wordt benaderd.

In het aanbestedingsdossier wordt de aanbestedingsprocedure beschreven en worden de documenten met de specificaties en eisen opgenomen, waaraan het werk (of de uit te voeren werkzaamheden) dient te voldoen.

1.4 De actuele projectscope wordt in de projectovereenkomst vastgelegd.

Zoals vermeld in de samenwerkingsovereenkomst omvat de projectscope naast de aanleg van de HOV-baan onder andere ook de onderdoorgang Oosterengweg en het ecoduct Groene Schakel. Op drie hoofdpunten is de scope geactualiseerd:

- De verlegging van de Weg over Anna's Hoeve is aan de scope toegevoegd. Dit sluit aan op het raadsbesluit d.d. 7 januari 2015 over de inrichtingsvisie voor het natuur- en recreatiegebied Anna's Hoeve, waarin de raad de voorkeur uitsprak voor de variant met het verleggen van de Weg over Anna's Hoeve onder de voorwaarde dat de financiële gevolgen voor de grondexploitatie "Anna's Hoeve Bouwplan" volledig vergoed c.q. gecompenseerd worden vanuit het HOV-budget. In de Stuurgroep HOV in 't Gooi van 13 februari 2015 is bevestigd dat de verlegging van de Weg over Anna's Hoeve uitgangspunt is geworden voor het provinciaal inpassingsplan en de verdere uitwerking van het project HOV in 't Gooi. De Provincie Noord-Holland en gemeente Hilversum hebben de omvang van de financiële compensatie voor de grondexploitatie berekend. De afspraken daarover worden momenteel schriftelijk vastgelegd. De raad wordt middels een brief over de afspraken geïnformeerd.
- De tijdelijke spoorwegovergang (ter hoogte van de Mussenstraat) voor nood- en hulpdiensten en langzaam verkeer is aan de scope toegevoegd. Daarnaast stelt het HOV-project een uitgebreid bereikbaarheidsplan op met fysieke maatregelen en maatregelen op het gebied van mobiliteitsmanagement om de bereikbaarheid van Hilversum tijdens de bouw van de onderdoorgang Oosterengweg zoveel mogelijk te borgen.
- De fietstunnel Van Linschotenlaan is om budgettaire redenen optioneel geworden. De fietstunnel blijft een uitdrukkelijke wens van de gemeente en is nog altijd onderdeel van de ambitie van het project. Op dit moment lijken de financiële middelen van het project echter ontoereikend te zijn om de fietstunnel te kunnen realiseren. Nadat de aanbesteding van het project heeft plaatsgevonden, wordt de financiële situatie opnieuw beschouwd. Indien de ruimte op het project het toelaat, zal de fietstunnel alsnog gerealiseerd worden.

1.5 De projectovereenkomst legt de uitgangspunten voor de verdeling van eigendom en beheer vast.

De overeenkomst beschrijft welke onderdelen in beheer en onderhoud komen bij provincie, ProRail en gemeente. In aansluiting op de samenwerkingsovereenkomst wordt de provincie eigenaar en beheerder van de vrijliggende HOV infrastructuur, de gemeente van de overige infrastructuur en ProRail van de spoorgerelateerde onderdelen. Uiterlijk voor de oplevering van het werk stellen de drie partijen beheerovereenkomsten op. De gemeente zal het door haar beheerde onderdeel voor eigen rekening en risico in stand houden. Indien het in de toekomst voor het spoor nodig is, zijn de kosten voor vernieuwing van betonconstructies van de spoorkruisende delen voor rekening van de provincie.

1.6 Geheimhouding nodig voor bijlagen 1 en 2 bij projectovereenkomst.

De projectovereenkomst is bij deze nota gevoegd. Bij de projectovereenkomst horen zes bijlagen. Voor bijlage 1 en bijlage 2 geldt geheimhouding in verband met de aanbestedingsprocedure.

1.7 *College is bevoegd en hoort het advies van de raadscommissie.*
De Hilversumse raad heeft met de raadsbesluiten inzake de samenwerkingsovereenkomst HOV in 't Gooi (d.d. 16 oktober 2013), het conceptontwerp inpassingsplan HOV in 't Gooi (d.d. 8 oktober 2014) en de inrichtingsvisie voor het natuur- en recreatiegebied Anna's Hoeve (d.d. 7 januari 2015) kaders meegegeven aan het HOV-project. Het college is van mening dat de projectovereenkomst zich binnen de eerder gestelde kaders bevindt. Het college is conform de Gemeentewet bevoegd om de projectovereenkomst aan te gaan en vraagt aan de Commissie Verkeer & Beheer haar te adviseren over de projectovereenkomst.

Kanttekeningen

De gemeente dient de benodigde grond, die in haar eigendom is, tijdig beschikbaar te stellen. De drie partijen dienen voor de start van de aanbestedingsprocedure schriftelijk te verklaren dat er voldoende zekerheid is over de beschikbaarheid van gronden. De projectorganisatie HOV heeft in kaart gebracht welke gemeentelijke gronden het betreffen. De gemeente treft maatregelen (ontbinden gebruiksovereenkomst e.d.) om tijdig vrij over de gronden te kunnen beschikken.

Financiën

Het financiële risico van het project ligt bij de provincie als trekker en budgethouder van het project HOV in 't Gooi. De provincie verplicht zich met de overeenkomst alle kosten die ProRail moet maken om de opgedragen werkzaamheden uit te voeren, te vergoeden. Het ecoduct neemt een bijzondere positie in de overeenkomst in. In tegenstelling tot de overige onderdelen van het project, wordt dit onderdeel voor rekening en risico van ProRail gerealiseerd. ProRail heeft hiervoor in het kader van het Meerjaren Programma Ontsnippering (MJPO) een beschikking van het ministerie van Infrastructuur en Milieu.
De financiële gevolgen voor de gemeente beperken zich tot de kosten voor beheer en onderhoud na overdracht van delen van het werk aan de gemeente (areaaluitbreiding). De gemeente raamt deze kosten op basis van de huidige beschikbare informatie op indicatief (in orde van grootte) €100.000 per jaar. Bij het opstellen van de beheeroverkomsten worden de kosten meer in detail geraamd en onderbouwd. Uitgaande van oplevering van het project begin 2021, zal vanaf 2021 een extra bedrag voor areaaluitbreiding in de Meerjarenbegroting worden opgenomen.

Uitvoering

De ondertekening van de projectovereenkomst door de provincie Noord-Holland, ProRail en gemeente Hilversum zal naar verwachting voor de zomer 2016 plaatsvinden. Conform het bij het mandaatbesluit horende Bevoegdhedenregister is wethouder Voorink bevoegd de projectovereenkomst te ondertekenen.

Bij de projectovereenkomst is de actuele mijlpalenplanning gevoegd, zoals vastgesteld in de Stuurgroep HOV in 't Gooi van 23 maart 2016. Deze mijlpalen vormen de lijn waarlangs de contracten worden opgesteld, aanbesteed en uitgevoerd. De belangrijkste mijlpalen zijn:

- Augustus 2016: besluit Gedeputeerde Staten van provincie Noord-Holland over start onteigeningsprocedure
- Oktober 2016: vaststellen provinciaal inpassingsplan door Provinciale Staten van provincie Noord-Holland
- December 2016: start aanbesteding civiele contract en spoorcontract
- Januari 2018: alle gronden in bezit en gunning van het civiele en spoorcontract
- September 2018: start realisatie

- April 2021: oplevering project en ingebruikname busbaan (gestreefd wordt naar ingebruikname van de busbaan in december 2020 tegelijk met de inwerkingtreding van de (jaarlijkse) nieuwe dienstregelingen).